

احکام قانونی موضوع اسناد خزانه سال ۱۳۹۶

بند (ب) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶

به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ دویست هزار میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اوراق مالی اسلامی (اسناد ، مشارکت ، صکوک) به صورت ریالی و ارزی منتشر و منابع حاصل را به ردیف شماره ۳۱۰۱۰۸ جدول شماره (۵) این قانون واریز کند . منابع واریزی به طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام و طرحهای ساماندهی دانشگاهها مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون اختصاص می یابد تا بر اساس موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه کشور هزینه شود .

بند (هـ) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶

در سال ۱۳۹۶ دولت مجاز است اسناد خزانه اسلامی با حفظ قدرت خرید را با سر رسید تا سه سال به صورت بی نام و یا با نام صادر کند و به منظور تسویه بدهی مسجل خود بابت طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای و ما به التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی تا سقف نود و پنج هزار میلیارد (۹۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به طلبکاران واگذار کند . اسناد مزبور از پرداخت هرگونه مالیات معاف می باشد و به عنوان ابزار مالی موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران محسوب شده و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر می شود . اسناد خزانه اسلامی از قابلیت داد و ستد در بازار ثانویه برخوردار است و سازمان بورس و اوراق بهادار باید ترتیبات انجام معامله ثانویه آنها را در بازار بورس یا فرابورس فراهم کند . خرید و فروش این اوراق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است .

بازپرداخت اصل و سود این اوراق در قوانین و بودجه های سنواتی کل کشور پیش بینی می شود و خزانه داری کل کشور موظف است از محل اعتبارات ردیفهای فصل مربوطه و جداول (۸) و (۹) این قانون نسبت به تسویه آن اقدام نماید .

بند (ز) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶

به منظور استمرار جریان پرداخت های خزانه داری کل کشور ، به دولت اجازه داده می شود تا مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اسناد خزانه اسلامی منتشر و اسناد مزبور را صرف تخصیص های اولویت دار ابلاغی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور موضوع این قانون کند و پرداخت این اسناد را قبل از پایان سال ، از محل اعتبارات دستگاه مزبور تسویه نماید . این اسناد از مالیات معاف بوده و در بورس اوراق بهادار قابل داد و ستد می باشد .

تسویه این اسناد در سر رسید، مقدم بر تمامی پرداخت های خزانه داری کل کشور می باشد و تسویه آن قبل از سر رسید توسط خزانه مجاز است انتقال تعهدات مربوط به اسناد منتشره به سال بعد ممنوع است .

بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶

حکم تبصره(۳۵) قانون اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۵ کل کشور برای سال ۱۳۹۶ تنفیذ و شرط عدم افزایش پایه پولی شامل بخشودگی سود و جریمه های وامهای کمتر از یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال نمی شود و حکم تبصره(۳۶) قانون مذکور در سقف یکصد و هفتاد و پنج هزار میلیارد(۱۷۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای سال ۱۳۹۶ تمدید می شود.

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت نفت - وزارت نیرو - وزارت راه و شهرسازی
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت جهاد کشاورزی - وزارت ورزش و جوانان
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - سازمان برنامه و بودجه کشور
وزارت کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - سازمان انرژی اتمی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۳/۱۰ به پیشنهاد مشترک شماره ۱۱۶۷۲۱۰ مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۴ سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی بندهای (الف)، (ب)، (ج)، (د) و (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند الف (ب)، (ج)، (د) و (ح) تبصره (۱۶) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
الف - قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور.

ب - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
پ - سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار.

ت - بانی/ناشر: وزارت امور اقتصادی و دارایی، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شرکت های وابسته به وزارتخانه های نیرو، نفت، راه و شهرسازی، ورزش و جوانان، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، سازمان های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، شهرداری های کشور و سازمان های وابسته که حسب مورد بانی/ناشر اوراق مالی اسلامی هستند.

ث - طرح: طرح های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی با اولویت اجرای پروژه ها و طرح های میدادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب های مرزی، طرح های حمل و نقل به ویژه ریلی با اولویت مطالعه طرح و اجرای خط سواحل مکران - سراوان و استان خراسان رضوی و وسایط نقلیه برقی، مسکن و توسعه شهری و روستایی، طرح های آبرسانی و تأمین آب شرب و کشاورزی و احیای قنوات، احداث و تکمیل طرح های آب شیرین کن، تکمیل شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب، طرح های زیربنایی آب و خاک (زهکشی)، تصفیه خانه های آب و فاضلاب، نیروگاه های برق با اولویت طرح (پروژه) های با بازدهی (راندمان) بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (CHP) و برق و گرما و سرما (CCHP) شبکه های انتقال و توزیع برق، تولید انرژی های نو و تجدیدپذیر، احداث و تکمیل طرح های نیمه تمام ورزشی، اجرای طرح های ساماندهی دانشگاه ها، احداث، تکمیل و تجهیز

دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها و پژوهشکده‌ها، پارک‌های علم و فناوری، خوابگاه‌ها و بیمارستان‌های نیمه تمام وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و علوم، تحقیقات و فناوری، تبدیل گاز به فرآورده‌های شیمیایی و مقابله با ریزگردها، شرکت‌های کشاورزی و دامپروری با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته متقاضی استفاده از اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰- و طرح‌هایی که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد.

ج- اوراق مالی اسلامی: اوراق بهادار اسلامی با نام یا بی نام که به موجب قانون و مقررات مربوط یا مجوز بانک مرکزی و یا سازمان به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می‌شود و شامل اوراق مشارکت، صکوک و اسناد خزانه اسلامی است.

۱- اوراق مشارکت: اوراق بهادار اسلامی که تابع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶- و آیین نامه اجرایی آن و یا قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴- است.

۲- صکوک اسلامی: نوعی اوراق بهادار که طبق قوانین و مقررات و یا براساس دستورالعمل‌های مصوب سازمان و یا بانک مرکزی منتشر می‌شود، نظیر صکوک اجاره و صکوک استصناع.

۳- اسناد خزانه اسلامی: مطابق تعریف مقرر در آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

چ- کمیته: کمیته مدیریت و نظارت بر انتشار اوراق بهادار ریالی موضوع جزء (۱) بند (ل) تبصره (۵) قانون.

ماده ۲- در اجرای بند (الف) تبصره (۵) قانون، به بانی / ناشر اجازه داده می‌شود مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی به منظور اجرای طرح‌ها با تضمین خود منتشر نمایند. سهم بانی / ناشر به شرح جدول زیر تعیین می‌شود:

ردیف	ذی نفعان موضوع بند (الف) تبصره (۵)	مبلغ (میلیارد ریال)
۱	شرکت‌های تابعه وزارت نفت	۱۰٫۰۰۰
۲	شرکت‌های تابعه وزارت نیرو	۱۵٫۰۰۰
۳	شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی	۱۰٫۰۰۰
۴	شرکت‌های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	۱۰٫۰۰۰
۵	شرکت‌های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۵٫۰۰۰
۶	شرکت‌های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت	۱۰٫۰۰۰
۷	شرکت‌های تابعه وزارت جهاد کشاورزی	۱۰٫۰۰۰
۸	شرکت‌های تابعه وزارت ورزش و جوانان	۵٫۰۰۰
۹	شرکت‌های تابعه سازمان انرژی اتمی ایران	۹٫۰۰۰
۱۰	شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	۷٫۰۰۰
۱۱	شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۷٫۰۰۰
۱۲	شرکت‌های تابعه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۲٫۰۰۰
	جمع کل	۱۰۰٫۰۰۰

تبصره - در صورت عدم جذب مبالغ پیش‌بینی شده مطابق جدول فوق توسط هر یک از بانی/ناشر یادشده، مبالغ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به سهم سایر دستگاه‌های مندرج در جدول فوق افزوده می‌شود.

ماده ۳- هنگام واگذاری طرح (پروژه)‌هایی که مطابق این آیین‌نامه برای آنها اوراق مالی اسلامی منتشر شده است، براساس قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف تضمین‌های آنها اقدام خواهد شد.

ماده ۴- بانی/ناشر در چارچوب مصوبات کمیته می‌تواند به منظور تأمین تمام یا قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های خود که حجم انتشار آن از سوی بالاترین مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی‌ربط در چارچوب بودجه مصوب دستگاه مربوط در سقف جدول مذکور در ماده (۲) این آیین‌نامه به بانک مرکزی/سازمان اعلام می‌شود، نسبت به تقاضای موافقت اولیه از بانک مرکزی/سازمان برای انتشار اوراق مذکور براساس قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

ماده ۵- در اجرای بند (ب) تبصره (۵) قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی ریالی و ارزی (اسناد، مشارکت و صکوک) برای اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیمه‌تمام و طرح‌های ساماندهی دانشگاه‌ها مندرج در پیوست شماره (۱) قانون تا مبلغ دو بیست هزار میلیارد (۲۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند.

تبصره ۱- سهم هر یک از دستگاه‌های اجرایی از اوراق مذکور و عنوان طرح‌های ذی‌نفع موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و نوع اوراق موضوع این ماده توسط سازمان، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای تسویه پرداخت‌های مرتبط با اوراق مالی اسلامی در سررسیدهای مقرر و هزینه‌های انتشار را طی ردیف خاصی در لویای بودجه سالانه کل کشور منظور نماید.

تبصره ۳- در صورت انتشار بخشی از اوراق مالی اسلامی موضوع بند (ب) تبصره (۵) قانون به شکل اسناد خزانه اسلامی، تمامی شرایط انتشار این اسناد تابع آیین‌نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون خواهد بود.

ماده ۶- بانی / ناشر مکلف است فهرست طرح‌های متقاضی استفاده از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک را ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه از طریق بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی‌ربط جهت تصویب شورای اقتصاد آرایه نماید.

تبصره - طرح‌های موضوع ماده (۵) این آیین‌نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.

ماده ۷- اوراق فروش نرفته طرح‌های موضوع بندهای (الف) و (ب) تبصره (۵) قانون، قابل واگذاری به پیمانکاران، مشاوران و تأمین‌کنندگان تجهیزات همان طرح‌ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذی‌حساب مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور است. اوراق واگذار شده قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک عامل نیست.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

تبصره - فهرست پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات طرح موضوع این آیین نامه به همراه میزان مطالبات معوق آنها که به تأیید ذی حساب مربوط رسیده است، برای اوراق موضوع بند (الف) تبصره (۵) قانون توسط بانی/ناشر و برای بند (ب) تبصره (۵) قانون توسط دستگاه اجرایی ذی ربط، به بانک عامل/ رکن بازار سرمایه ارایه می شود.

ماده ۸- با ارایه مدارک و مستندات مورد درخواست بانک مرکزی و سازمان توسط بانی/ناشر، موافقت اولیه انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی ظرف مهلت قانونی صادر می شود و بانی/ناشر ظرف بیست روز از زمان دریافت موافقت اولیه مکلف به انتخاب بانک یا بانک های عامل/ رکن بازار سرمایه خواهد بود.

ماده ۹- بانک عامل موظف است ظرف بیست روز نسبت به بررسی طرح در چارچوب قوانین و مقررات و الزامات مربوط به اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی موضوع این آیین نامه اقدام نماید.

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه از شمول این ماده مستثنی هستند.
ماده ۱۰- بانک مرکزی پس از تأیید گزارش توجیه فنی، اقتصادی و مالی طرح های تأیید شده توسط بانک عامل، ظرف بیست روز شرایط انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی را اعلام می نماید.

ماده ۱۱- انتشار اوراق مالی اسلامی به صورت الکترونیکی خواهد بود.
ماده ۱۲- نرخ سود اسمی اوراق منتشره براساس مصوبات کمیته و متناسب با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار تعیین می شود.

تبصره - فروش اوراق منتشره در بازار سرمایه به قیمت بازار (بنا به درخواست بانی/ناشر) مجاز است.

ماده ۱۳- در اجرای بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون، بانی/ناشر مکلف به تأمین وثایق و تضمین های مورد نظر بانک عامل/ضامن مورد تأیید سازمان است. در صورت عدم ایفای تعهدات بانی/ناشر در سررسیدهای مقرر، بانک عامل/ضامن مورد تأیید سازمان مکلف است از محل وثایق مذکور رأساً اقدام نماید.

ماده ۱۴- بانک عامل / رکن بازار سرمایه هیچ تعهدی برای پرداخت سودهای علی الحساب / پرداخت های مرتبط با صکوک در سررسید در صورت عدم تأمین وجه آن از سوی بانی/ناشر به دارندگان اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی واگذار شده به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات ندارد و صرفاً پس از ضبط وثایق و دریافت وجه حاصل از ضبط تضامین اخذ شده موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه امکان پرداخت اصل و فرع اوراق منتشره فراهم خواهد شد.

ماده ۱۵- با صدور مجوز نهایی انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به بانک عامل/ رکن بازار سرمایه، عرضه اولیه این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در بازار پول / سرمایه در مدت زمان مقرر انجام می شود.

تبصره - با پذیرش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در سازمان، معاملات ثانویه آن تابع شرایط سازمان خواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور
تصویب نامه هیأت وزیران

ماده ۱۶- بانک عامل مکلف به درج عبارت "غیرقابل بازخريد قبل از سررسيد در بانک عامل" در گواهی خرید اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی برای آن دسته از اوراقی که به پیمانکاران، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات مشمول این آیین نامه واگذار شده، است.

ماده ۱۷- بانک مرکزی / سازمان مکلف است آخرین اطلاعات مربوط به عرضه اولیه اوراق مالی اسلامی را ماهانه به سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نماید.

ماده ۱۸- بانک عامل / رکن بازار سرمایه مکلف است وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در هر مرحله را براساس فهرست ناشران مزبور ظرف یک هفته پس از تکمیل مستندات انتشار درخصوص بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون به حساب تمرکز وجوه شرکت های مزبور و شهرداری ها و سازمان های وابسته نزد خزانه داری کل کشور و درخصوص بند (ب) تبصره مذکور به ردیف شماره (۳۱۰۱۰۸) جدول شماره (۵) قانون واریز کند.

ماده ۱۹- بازخريد اوراق موضوع بند (د) تبصره (۵) قانون قبل از سررسيد توسط بانک عامل ممنوع است.

ماده ۲۰- در اجرای بند (ج) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی با رعایت مقررات حاکم بر این آیین نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید.

ماده ۲۱- انتشار صکوک اجاره موضوع این آیین نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و به خصوص آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹۴- موضوع تصویب نامه شماره ۴۱۸۴۸/ت ۲۶/۵۲۰ هـ مورخ ۱۳۹۴/۴/۴ و اصلاحات بعدی آن است.

ماده ۲۲- سایر موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه درخصوص نحوه واگذاری، بازخريد و بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی حسب مورد تابع ضوابط و مقررات پیش بینی شده در آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و دستورالعمل صکوک اسلامی مصوب شورای پول و اعتبار/ سازمان است.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان برنامه و بودجه کشور - معاونت حقوقی رییس جمهور

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۷/۲ به پیشنهاد شماره ۱۴۰۱۲۶۷ مورخ ۱۳۹۶/۶/۲۶ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اجرایی بند (ز) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (ز) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ب - خزانه: خزانه داری کل کشور.

پ - قانون: قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور.

ت - دستگاه های اجرایی: دستگاه های ملی و استانی موضوع ماده (۱) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۹۵- که براساس جداول شماره (۷)، (۸)، (۹) و (۱۰) قانون و پیوست شماره (۱) قانون عهده دار انجام فعالیت یا طرح های تملک دارایی های سرمایه ای و مالی هستند.

ث - اسناد خزانه اسلامی: اسناد موضوع بند (ز) تبصره (۵) قانون (نوع دوم) که دولت به منظور استمرار جریان پرداخت های خزانه منتشر می نماید تا براساس تخصیص های اولویت دار ابلاغی سازمان که مطابق قانون انجام می پذیرد در اختیار دستگاه های اجرایی قرار گیرد تا مطابق مواد (۱۹)، (۲۳)، (۲۸) و (۳۰) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶- به قیمت اسمی صرف تعهدات یا هزینه قطعی یا پیش پرداخت و یا استرداد سپرده در دستگاه اجرایی شود. این اسناد معاف از مالیات می باشند.

ج - قیمت اسمی: قیمتی که در متن اسناد نوشته شده و دولت پرداخت آن را در سررسید تضمین نموده است.

چ - قیمت روز: قیمت اسناد خزانه اسلامی در بازار ثانویه که برحسب مقتضیات عرضه و تقاضا تعیین می گردد.

ح - بازار ثانویه: بازارهای مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار از جمله فرابورس و بورس اوراق بهادار تهران.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

خ- ابزار مالی: هر نوع ورقه یا مستندی که متضمن حقوق مالی قابل نقل و انتقال برای مالک عین و یا منفعت آن باشد موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴-

د- عامل واگذاری: رکن مربوط در بازار سرمایه و یا بانک / بانک‌هایی که به تشخیص وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و از طرف ناشر نسبت به عرضه اسناد خزانه اسلامی و پرداخت اصل قیمت اسمی اسناد پس از سررسید و انجام سایر امور اقدام می‌کند.

ذ- ناشر: وزارت امور اقتصادی و دارایی که به نمایندگی از دولت اجازه انتشار اسناد خزانه اسلامی را دارد.

ماده ۲- انتشار اسناد خزانه اسلامی با سررسید کمتر از یک سال به منظور استمرار جریان پرداخت‌های خزانه به قیمت اسمی تا سقف یکصد هزار میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال مجاز است. اسناد مزبور به عنوان ابزار مالی محسوب شده و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی صادر می‌شود.

ماده ۳- تعیین قیمت اسمی و تعداد هر سری از قطعات اسناد خزانه اسلامی، تاریخ و روش واگذاری توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی، تعیین سهم هر یک از دستگاه‌های اجرایی از اسناد خزانه اسلامی مطابق تخصیص‌های اولویت‌دار ابلاغی از محل اعتبارات مصوب ابلاغی توسط سازمان و اولویت‌بندی برای واگذاری اسناد خزانه اسلامی جهت پرداخت تعهدات یا هزینه قطعی یا پیش پرداخت و یا استرداد سپرده موضوع مواد (۱۹)، (۲۳)، (۲۸) و (۳۰) قانون محاسبات عمومی کشور توسط دستگاه اجرایی ذی‌ربط انجام می‌شود.

تبصره ۱- واگذاری اسناد خزانه اسلامی برای تسویه تعهدات دستگاه‌های اجرایی ناشی از کسور پرداخت‌های قطعی نظیر کسور متعلق به سازمان تأمین اجتماعی مجاز است.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی می‌تواند با اخذ وکالت نامه از اشخاص ذی‌نفع که مطالبات آنها از دولت کمتر از دو برابر حدنصاب معاملات کوچک می‌باشد تمام یا بخشی از اسناد خزانه اسلامی منتشره را با رعایت ماده (۹) این آیین‌نامه به قیمت روز عرضه و ترتیبی اتخاذ کند که نقدینگی حاصل به حساب اشخاص ذی‌نفع واریز و تعهدات به قیمت اسمی اسناد مذکور تسویه گردد. چارچوب وکالت نامه مذکور حداکثر تا دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این آیین‌نامه توسط معاونت حقوقی رئیس‌جمهور تعیین و برای ابلاغ به دستگاه‌های اجرایی مشمول به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام می‌گردد.

ماده ۴- یک برگ سند خزانه اسلامی معادل مبلغ انتشار هر مرحله با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی باید از سوی چاپخانه دولتی ایران به عنوان سند پشتیبان چاپ شود.

تبصره - ناشر مجاز است با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به انتشار اسناد خزانه اسلامی به صورت الکترونیکی اقدام نماید.

ماده ۵- نام و مشخصات دریافت‌کنندگان اسناد خزانه اسلامی با نام در موقع واگذاری توسط عامل واگذاری در گواهی خرید آن درج می‌شود.

ماده ۶- عامل واگذاری مکلف است فهرست اسناد خزانه اسلامی واگذار شده را با ذکر مشخصات مورد نظر وزارت امور اقتصادی و دارایی تا پایان هر ماه به وزارتخانه مذکور اعلام نماید.

ماده ۷- اسناد خزانه اسلامی پس از سررسید از طریق عامل واگذاری در وجه دارنده یا مالک اسناد قابل پرداخت است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

ماده ۸- قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی واگذار شده در سررسید در اختیار عامل واگذاری قرار می‌گیرد. پرداخت قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی مشمول مرور زمان نخواهد بود و دارنده یا مالک آن می‌تواند هر زمان پس از سررسید به عامل واگذاری مراجعه و صرفاً قیمت اسمی اسناد را دریافت نماید.

ماده ۹- داد و ستد ثانویه اسناد خزانه اسلامی پس از تخصیص اولیه به طلبکاران، از طریق عامل واگذاری/ بازار ثانویه طبق زمانبندی اعلام شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار امکان‌پذیر است. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است تمهیدات لازم را برابر قوانین و مقررات مربوط درخصوص پذیرش و انجام معامله اسناد خزانه اسلامی موضوع این آیین‌نامه در بازار ثانویه به عمل آورد.

تبصره- اسناد خزانه اسلامی می‌تواند به عنوان وثیقه نیز مورد استفاده قرار گیرد.

ماده ۱۰- خزانه مجاز است هر زمان قبل از سررسید در صورت تأمین وجه از محل منابع عمومی وصول شده، اسناد خزانه اسلامی را در بازار ثانویه به قیمت روز بازخرید نماید. اسناد بازخرید شده قابل توزیع مجدد نمی‌باشد.

ماده ۱۱- دستگاه اجرایی موظف است کسور قانونی مربوط از جمله کسور متعلق به سازمان تأمین اجتماعی را که از طریق واگذاری اسناد خزانه اسلامی تسویه می‌شود از محل تخصیص اعتبارات مربوطه از جمله اسناد خزانه اسلامی اقدام نماید.

ماده ۱۲- سازمان به عنوان متعهد تأمین و تخصیص اعتبار باید در تخصیص اعتبارات به نحوی عمل نماید که امکان تأمین و پرداخت مبلغ ارزش اسمی اسناد خزانه اسلامی در سررسید برای خزانه فراهم شود.

تبصره ۱- خزانه موظف است اعتبارات لازم برای بازپرداخت قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی در سررسید و هزینه حق عاملیت را از محل تخصیص‌های ابلاغی همان دستگاه اجرایی در همان سال تأمین و پرداخت نماید. این حکم تا زمان تسویه اسناد یادشده به قوت خود باقی است.

تبصره ۲- مانده اعتبار تخصیص یافته اسناد خزانه اسلامی که تا سررسید توسط دستگاه‌های اجرایی مصرف نشده است پس از ابطال اسناد خزانه و تأیید سازمان توسط خزانه به صورت نقدی به دستگاه اجرایی ذی‌ربط پرداخت می‌شود.

تبصره ۳- زمان سررسید و تسویه اسناد خزانه منتشر شده توسط خزانه، حداکثر تا هفت ماه پس از تاریخ انتشار می‌باشد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

۱۴۷۲ ت ۳۰۳۳۰ هـ

شماره.....

تاریخ: ۳۰/۳/۱۳۹۶

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

وزارت امور اقتصادی و دارائی
دبیرخانه م

۱۳۹۶ / ۳ / ۲۱

شماره: ۶۹۹۶۲

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارائی - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۶/۳/۱۷ به پیشنهاد شماره ۱۱۵۷۱۶۲ مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۷ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد تبصره (۲۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

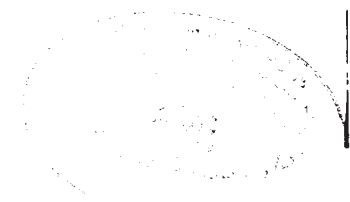
الف - اسناد خزانه اسلامی: اسناد با نام یا بی نام موضوع بند (ه) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور (نوع اول) که دولت به منظور تسویه بدهی های مسجل خود با حفظ قدرت خرید بابت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای و مابه التفاوت قیمت تضمینی محصولات کشاورزی با قیمت فروش در بورس به قیمت اسمی و سررسید معین به طلبکاران واگذار می نماید. این اسناد معاف از مالیات می باشند.

ب - حفظ قدرت خرید: معادل مبلغی حداکثر تا هشت درصد (۸٪) که به ازای هر سال تأخیر در پرداخت طلب طلبکاران تا زمان سررسید اسناد خزانه اسلامی به مبلغ بدهی مسجل اضافه می شود.

پ - بدهی مسجل: بدهی قابل پرداخت دولت که به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور و تا قبل از تاریخ واگذاری اسناد خزانه اسلامی به طلبکاران ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مذکور تسجیل شده و به تأیید ذی حساب/مدیر مالی در دستگاه اجرایی فاقد ذی حساب و رییس دستگاه اجرایی ذی ربط رسیده باشد.

ت - طلبکاران: پیمانکاران و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی طرف حساب با دستگاه های اجرایی مجری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای مندرج در پیوست شماره (۱)، ردیف های متفرقه و اعتبارات استانی قوانین بودجه سنواتی از جمله سازمان تأمین اجتماعی که در راستای اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای از دستگاه های اجرایی به طور مستقیم یا غیرمستقیم دارای مطالبات می باشد و همچنین مباشران و کارگزاران خریدار محصولات کشاورزی به قیمت تضمینی.

در تهیه و نگارش اسناد خزانه اسلامی، طبع و انتشار لغت و شرایط

تبصره ۲- برای کلیه بدهی‌های مسجل شده قابل پرداخت موضوع بند (پ) ماده (۱) این آیین‌نامه که از تاریخ تسجیل آنها تا تاریخ سررسید اسناد، کمتر یا بیشتر از یک سال سپری شده باشد، با همان نرخ ذکر شده متناسب با دوره زمانی (روز شمار) به مبلغ بدهی مسجل شده اضافه می‌شود.

ماده ۳- تعیین قیمت اسمی و تعداد هر سری از قطعات اسناد خزانه اسلامی، تاریخ و روش واگذاری توسط وزارت امورات اقتصادی و دارایی، تخصیص اسناد خزانه اسلامی به هر یک از دستگاه‌های اجرایی و نحوه تسویه حساب مطالبات توسط سازمان برنامه و بودجه کشور انجام می‌شود.

ماده ۴- یک برگ سند خزانه اسلامی معادل مبلغ انتشار هر مرحله با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی باید از سوی چاپخانه دولتی ایران به عنوان سند پشتیبان چاپ شود.

تبصره- ناشر مجاز است با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به انتشار اسناد خزانه اسلامی به صورت الکترونیکی از طریق عامل واگذاری و سامانه‌های مجاز اقدام نماید.

ماده ۵- نام و مشخصات خریداران اسناد خزانه اسلامی بانام در موقع واگذاری توسط عامل واگذاری در گواهی خرید آن درج می‌شود.

ماده ۶- عامل واگذاری مکلف است صورت اسناد خزانه اسلامی واگذار شده را با ذکر مشخصات مورد نظر وزارت امورات اقتصادی و دارایی تا پایان هر ماه به وزارتخانه مذکور اعلام نماید.

ماده ۷- اسناد خزانه اسلامی پس از سررسید از طریق عامل واگذاری در وجه دارنده یا مالک اسناد قابل پرداخت است.

ماده ۸- قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی واگذار شده در سررسید در اختیار عامل واگذاری قرار می‌گیرد. پرداخت قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی مشمول مرور زمان نخواهد بود و دارنده یا مالک آن می‌تواند هر زمان پس از سررسید به عامل واگذاری مراجعه و صرفاً قیمت اسمی اسناد را دریافت نماید.

ماده ۹- سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای بازپرداخت قیمت اسمی اسناد خزانه اسلامی در سررسید و هزینه حق عاملیت را طی ردیف خاصی در لوایح بودجه سالانه کل کشور منظور نماید. در صورت عدم وجود یا تکافوی اعتبار مصوب در بودجه عمومی دولت، اسناد خزانه اسلامی در سررسید توسط وزارت امورات اقتصادی و دارایی از محل اعتبارات ردیف‌های فصل مربوط و جداول (۸) و (۹) قانون بودجه قابل تأمین و پرداخت است. این حکم تا زمان تسویه اسناد یادشده به قوت خود باقی است.

ماده ۱۰- داد و ستد ثانویه اسناد خزانه اسلامی پس از تخصیص اولیه به طلبکاران، از طریق عامل واگذاری/ بازار ثانویه طبق زمان‌بندی اعلام شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار امکان‌پذیر است. سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است تمهیدات لازم را برابر قوانین و مقررات مربوط

۳۱۴۲۲/ت/۵۴۳۳۰هـ

شده.....

تاریخ.....۳۰/۰۳/۱۳۹۶

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

در خصوص پذیرش و انجام معامله اسناد خزانه اسلامی موضوع این آیین نامه در بازار ثانویه به عمل آورد.

تبصره - اسناد خزانه اسلامی می تواند به عنوان وثیقه نیز مورد استفاده قرار گیرد و شرایط اوراق مشارکت موضوع بند (ج) ماده (۴) آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ به آن تسری می یابد.

ماده ۱۱- دستگاه اجرایی موظف است کسور قانونی مربوط به تسویه بدهی های مسجل از جمله کسور متعلق به سازمان تأمین اجتماعی را که از طریق واگذاری اسناد خزانه اسلامی تسویه می شود از محل تخصیص اعتبارات مربوطه از جمله اسناد خزانه اسلامی اقدام نماید.

تبصره - دستگاه اجرایی مجاز است در زمان بازپرداخت یا تسویه مطالبات قطعی شده طلبکاران برای کسر سپرده حسن اجرای کار اسناد خزانه اسلامی صادر و نزد عامل واگذاری توثیق یا ممنوع المعامله نماید. این اسناد در قالب مقررات مندرج در شرایط عمومی پیمان های مربوط تا قبل از سررسید قابل استرداد به ذی نفع می باشد. در غیر این صورت وجوه مربوط در سررسید به حساب سپرده دستگاه اجرایی واریز و تابع مقررات بند (ت) ماده (۶) آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت/۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ برای پرداخت در وجه طلبکار می باشد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.